

MARIA DEMOL, NAAISTER EN HUISVROUW VERTELT...

Annie Storme

Ik ben geboren in Oostende op 10 maart 1907, op de hoek van de Peter Benoitstraat, daar waar vroeger een beenhouwerij was. Mijn moeder was Helena Decler en mijn vader Aimée Demol, geboren in Leffinge. Hij was sloopssmid van beroep en werkte in Nieuwpoort. Iedere dag ging hij met de tram naar zijn werk, op het laatste werkte hij in de fabriek van Bruselle.

Vader had in 1902 een onderscheiding gekregen. Hij had een militair en een kind gered uit de derde bassin, het derde dok waar nu het stadhuis op staat en dat men gevuld heeft met puinen uit WO II.

Ik had vier broers, die waren allemaal ouder: Aimée, Arthur, Maurice en Michel. En toen kwam ik, eindelijk een meisje. Toen ik klein was, verhuisden we naar de Veldstraat 98, nu de Jules Peurquaetstraat.

Ik had voor mij een kamer alleen, mijn broers sliepen samen. We speelden ook heel veel op straat, er waren toen geen auto's. Tijdens de vakantie gingen we iedere dag naar het strand, aan de "drie gapers". In die tijd stonden daar geen kabiënen. We namen onze boterhammen mee en dronken limonade. We mochten in de zee zwemmen, maar niet te ver in het water gaan. Yvonne was toen mijn beste vriendin, ze had mijn ouderdom en is nu al lang dood. Toen in die tijd werden er ook bloemen op het strand verkocht: bloemen uit crêpepapier in ruil voor schelpen, ze werden betaald met "paniers", dat wil zeggen twee handen vol met schelpen was één panier.

Tijdens de voor heb ik één keer op de paardjes gezeten en ik moest al "spugen", het was al gedaan. Op het Mijneplein stond er dan ook iedere keer het Cirque Samey.

Als kind moest ik meehelpen met vader om sprout te roken. We rookten die in de kelder en vader verkocht die dan.

Voor mijn eerste communie kreeg ik één kleed en dat was alles, want het was toen oorlog.

Nadien kreeg ik van mijn tante kleren, ze kon

goed en schoon naaien. Tijdens de eerste oorlog had ik bijna één keer kunnen dood zijn: ik ging naar school en achter de St.-Jozefskerk, op het pleintje, viel er een bom en ik ben tussen de loden bolletjes, vliegtuigkogels, voort naar school gelopen.

Bij ons in de straat stonden de Duitse veldkeukens, daar werd eten gemaakt voor de soldaten. Wij gingen er als kinderen langs wandelen en vroegen: "heb je geen stuuutje?" En we kregen toen een stuuutje.

Tijdens de oorlog van 14/18 moest mijn vader niet naar de loopgraven, hij was te oud. Maar twee broers, Aimée en Arthur, moesten naar het front en Arthur is er gevallen. Het was toch zo een goede jongen, hij was goed geleerd. De andere broer is dan alleen naar huis gekomen en we zagen dat hij een zwarte band aan zijn mouw had, zo wisten wij het dadelijk.

Michel moest zich van de regering in Frankrijk melden, maar werd weggestoken door mijn moeder, hij mocht geen soldaat worden.

Aimée was ploegbaas op het atelier van het zeewezen en Michel was bankbediende. Michel is vroeg gestorven aan maagkanker met 32 jaar. Als kind heeft hij met munitie gespeeld, kreeg een kogel in zijn hand. Die hebben ze laten zitten en hij leefde ermee.

Naar school ging ik bij de "nonnetjes". Op de boulevard, nu Alfons Pieterslaan. Nadien naar de "Franse school" achter de hoek van de nonnenschool. Dit werd de Franse school

Maria samen met haar moeder, eerste communie, ca. 1914

Maria in de lagere school

genoemd omdat we daar Frans leerden. Daardoor kon ik heel goed mijn Frans en dit kwam later goed van pas.

Op mijn werk later spraken die mensen Frans, de madame was een Française. De Franse school moest men betalen, mijn tante in Leffinge, die niet getrouwd en zogezegd rijk was, heeft dit voor mij betaald. Zij was mijn meter. Ik ben naar school geweest tot mijn 16 jaar.

Op school had ik geen "snit en naad", maar heb mezelf het naaien bijgebracht, dat deed ik het liefst. Op een dag was ik bezig met iets in te korten en kleermaker Lambein uit de Stuiverstraat kwam bij ons thuis, zag dit en zei: "Wat ben je bezig aan het doen?" "Ik ben bezig aan het naaien." Hij keek ernaar en zei: "Zou je niet komen werken bij ons? Wij hebben veel naaiwerk." Ze werkten daar met de hele familie. Ik heb daar veel geleerd, de mensen kwamen daar aan huis om de kleren aan te passen. Hij had heel veel werk. Ik kreeg toen 7,5 centiemmen per uur, wat wel niet veel was. Hij had heel veel werk na de oorlog, ik was toen 16 jaar in 1923. Die kleermaker werkte ook voor de tram, hij naaide de uniformen. Ik ben daar blijven werken tot ik twintig was, toen ben ik thuis gebleven en heb ik verder thuis genaaid voor de klanten. Ik moest geen reclame maken, ze kwamen vanzelf. Ik maakte ook al de kleren voor heel de familie.

De bekendste modewinkels waren toen de "Ville de Londres" en de "Innovation", de grootste stoffenwinkel was "Den Anker".

Als jong meisje mocht ik naar de cinema gaan, meestal naar de Cameo, we zagen alleen maar "stomme films", er bestond toen nog geen klank. Vooraan was er iemand die

piano speelde. Meestal ging ik met mijn latere schoonzuster, ze was toen mijn vriendin. Ze is met Michel getrouwd, ze is ook al dood. Ik mocht ook gaan dansen, dit was in de Valentino, er stond daar een orgel. Ik dans- te heel graag. Mijn man Emile Fonteyne, geboren in 1902 in Oost- ende, heb ik leren kennen

in de Volksbond, hij speelde toen biljard. In de Volksbond kon men ook dansen, maar mijn man was spijtig genoeg geen danser. Hij was wel een goed keurturner in de "Willen is Kunnen". Mijn man was houtdraaier, hij draaide van alles, tafelpoten, stoelpoten, trapleuningen, enz. Hij werkte eerst bij Reynders en later bij Beliard. Ik werd niet dadelijk verliefd op hem, ik moest hem niet

De familie Fonteyne

hebben. Het heeft toch tamelijk lang geduurd voor dat ik akkoord was om met hem te trouwen. In 1934, ik was toen 27, zijn we getrouwd, later kregen we twee zonen: Jaak in 1936 en Marcel in 1942.

Jaak is geboren in het moederhuis in de Zwaluwstraat en Marcel daar

Foto genomen op 3 augustus 1931: Maria met een vriendin

ook. Maar wel in de kelder tijdens een bombardement in de oorlog. Ik ben er toen met de pompiers naartoe gebracht, we hadden toen een briefje nodig van de dokter, een "Schein". Pastoor Bussche van het Hazegras kwam in die tijd af en toe met dozen melk voor het kindje: "k heb hier een doos of twee voor de kleinen".

Toen Jaak klein was, hadden we een straathondje. Op een dag wilde hij de staart van de hond afsnijden, hij stond met de schaar in zijn handen, hij dacht dat alle honden een korte staart moesten hebben. We woonden eerst in de Metserstraat bij de ouders, later hebben we gebouwd in de Frère Orbanstraat. Die straat behoorde toen tot drie parochies en was ook zo verdeeld: de Conterdam, St.-Jan en Heilig Hart. Achter ons en voor ons was er alleen maar weide. Het volgend winkeltje om inkopen te doen was aan de "Soldatenberg", of we gingen naar de "Co" op de Meiboom.

Toen we trouwden, was ons eerste geld voor een radio. Ik herinner me nog goed een liedje dat ze veel gespeeld hebben: "It's a long way to Tipperary". Op huwelijksreis zijn we naar Antwerpen en Brussel geweest, mijn schoonbroer woonde toen in Brussel. Mijn man kreeg toen drie dagen congé. Toen mijn man op pensioen was, zijn we één keer naar Eupen geweest, en later nooit meer op reis. In 1940 kwam "lange Max" (mijn schoonbroer) zeggen: "t Is oorlog". Mijn man werd gemobiliseerd, hij moest naar de gendarmerie gaan om hem aan te geven. Er werd hem gevraagd: "Heb je kleren mee?" "Ja" "Awel, je moet ze nog niet aandoen, want het is algauw gedaan". Hij heeft geluk gehad en moest niet vechten. Maar hij moest wel werken voor de Duitsers, hij was toen 7 maanden krijgsgevangene op 't Hazegras. Ik wist gelukkig waar dat hij was, maar ik mocht hem niet bezoeken. Hij mocht wel af en toe naar huis, want hij was van de "achterruit", soort reserve. Tijdens de oorlog kregen we zegeltjes van mijn schoonbroer, die werkte normaal bij de Wagon Lits, maar onder de bezetting was hij op 't stadhuis. Tijdens bombardementen zaten we natuurlijk in onze kelder, ook de burens kwamen bij ons, we waren ongeveer met tien: Maurice van naast de deur, zijn vrouw en drie kinderen,

die kwamen ook bij ons slapen in de kelder. De kelder deed ook dienst als voedselopslagplaats en wasplaats voor mens en kledij. Er stond ook een oude houten wasmachine, die werd tijdens de oorlog heel grondig gereinigd en uitgeschuurd om gezouten haring in te bewaren, maar na ervan geproefd te hebben, zijn ze allemaal weggegooid. Ze waren bedorven door de zeep die waarschijnlijk door het zout uit het hout was getrokken.

Op de scheepswerf van Beliards Crighton moesten de mannen zoals mijn man de schepen van de Kriegsmarine herstellen, landingsboten maken of lichters ombouwen voor de invasie van Engeland. Op zeven september was de oorlog voorbij, de Canadezen kwamen Oostende binnen. Aan Petit-Paris was een massa volk verzameld.

Na de oorlog ging het leven weer zijn gewone gang.

Mijn man is in 1984 gestorven, hij was toen 82 jaar. Ik ben toen lang alleen thuis gebleven. Nu ben ik in het Ponton. Ik ben hier sedert tweeënhalve jaar. Er zijn hier veel Oostendenaars en ook een paar uit den buiten. Ik ben hier de oudste van heel de bende en ik ben ook de oudste geworden van heel de familie. Ik heb niets gedaan om zo oud te worden, jawel, een beetje crème aan mijn gezicht: Nivea. Vroeger deed ik dit alleen maar de zondag.

Ik zal mijn best doen om 100 te worden, dit duurt nog 1,5 jaar. Dan komt de burgemeester met een groot plakkaat: "Leve de honderdjarige!"

Maria
op haar
96ste
verjaardag